

O tym jak w brutalny sposób można poznać prawa gospodarki

W dzieciństwie zbierałem papierki po cukierkach. Miałem dość sporą kolekcję. Wartość każdego papierka była ustalana na podstawie jego wyglądu i rzadkości. Ale później pojawił się gówniak, którego mama pracowała w fabryce cukierków i przynosiła mu w rulonach te papierki. W jedną chwilę wartość mojego skarbu spadła do zera. Tak po raz pierwszy dowiedziałem się co to hiperinflacja.

INFLACJA

Giganci Finansów
Osobistych

Czym jest inflacja?

Ogólnie inflacja to termin używany przez ekonomistów do opisanego sytuacji, w której ogólny poziom cen w gospodarce trwale rośnie (na rynku dóbr konsumenckich, produkcyjnym i rynku pracy).

(Sean Masaki Flynn "Ekonomia dla bystrzaków")

A teraz tak dla ludzi 😊

Inflacja to spadek wartości pieniądza.

Jakie są rodzaje inflacji?

- **Inflacja pełzająca**- gdy ceny rosną do 5% w skali roku.
- **Inflacja galopująca**- od 5% do 10% w skali roku
- **Megainflacja** gdy ceny rosną od 10%-100% w skali roku
- **Hiperinflacja** gdy ceny przekraczają 100% i więcej w skali roku.

Rodzaje inflacji

**inflacja pełzająca
(do 10%)**

**inflacja krocząca
(11-19%)**

**inflacja galopująca
(20-50%)**

**hiperinflacja
(powyżej 50%)**

Najstłynniejsza Hiperinflacja

Dotknęła Niemcy w latach 20. XX wieku. W roku 1922 inflacja przekraczała 100% miesięcznie pod koniec roku osiągnęły niemal 6000%. Tego roku bochenek chleba kosztował 200 000 marek, a pół kilo mięsa 2 000 000 marek!!! Ceny rosły tak szybko, że podczas obiadu jak ktoś jadł wolno musiał płacić nawet dwukrotność ceny.

DEMOTYWATORY.PL

Günter liczy swoją wypłatę

Hiperinflacja w Republice Weimarskiej w latach 1921 - 1923

FAKTOPEDIA.pl

**Dzieci budują domek z banknotów.
Hiperinflacja w Niemczech, 1923 r.**

Hiperinflacja w Rzeszy Niemieckiej - cena 1 kg chleba:

*Entwicklung des Brotpreises,
1919-1924.*

1 kg Brot kostete :	
12.1919	-, 80 Mark
12.1920	2,37 Mark
12.1921	3,90 Mark
12.1922	163,15 Mark
01.1923	250,00 Mark
04.1923	474,00 Mark
07.1923	3465,00 Mark
08.1923	69000,00 Mark
09.1923	1 512 000,00 Mark
10.1923	1 743 000 000,00 Mark
11.1923	201 000 000 000,00 Mark
12.1923	399 000 000 000,00 Mark
01.1924	-,30 Mark

Problem inflacji jest stary jak

świat. Pierwsza ogólnoswiatowa hiperinflacja (na złoto) – po odkryciu Ameryki

Katedra w Sewilli w Hiszpanii

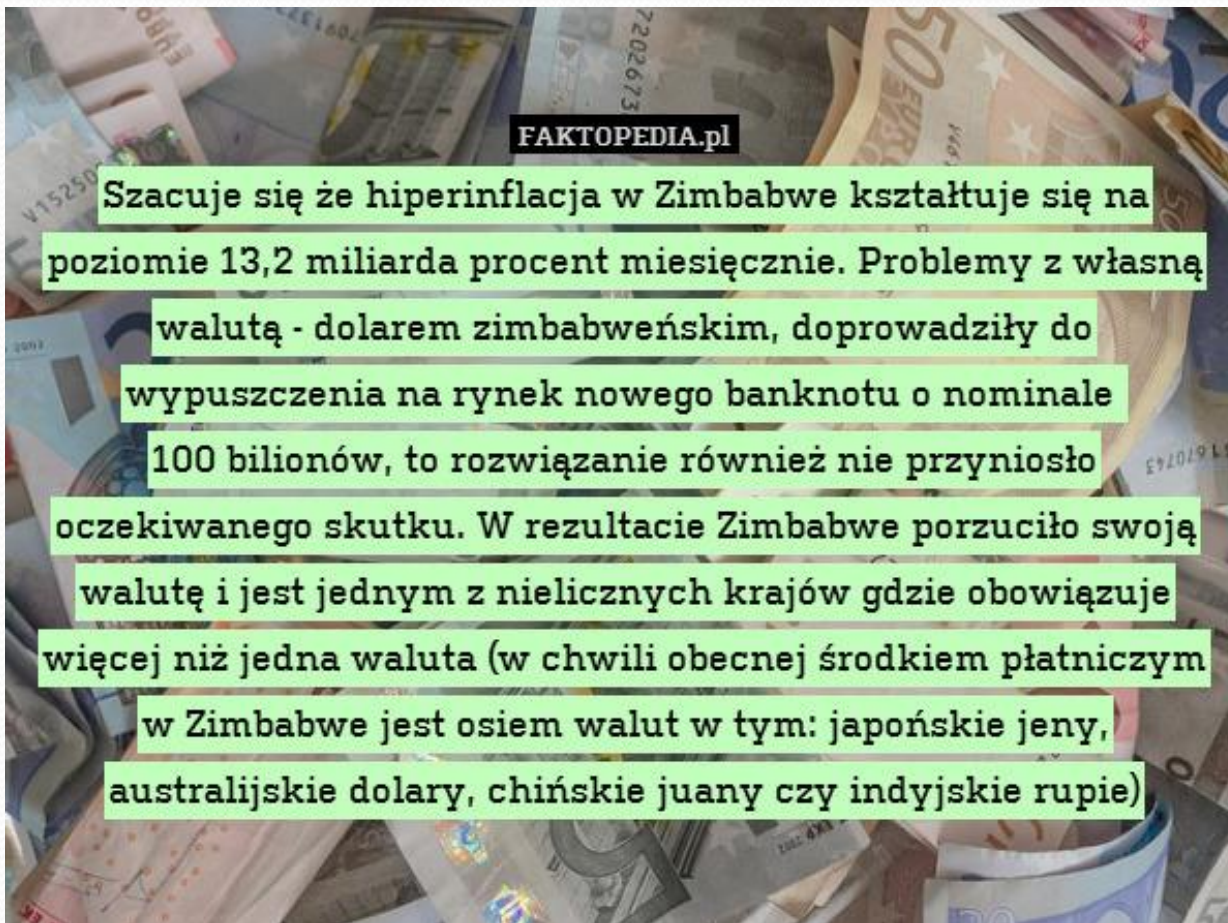

Podróże Lili i Jurka

Hiperinflacja na Węgrzech po 1946 r.

Hiperinflacja w Zimbabwie

FAKTOPEDIA.pl

Szacuje się że hiperinflacja w Zimbabwie kształtuje się na poziomie 13,2 miliarda procent miesięcznie. Problemy z własną walutą - dolarem zimbabweńskim, doprowadziły do wypuszczenia na rynek nowego banknotu o nominale 100 bilionów, to rozwiązanie również nie przyniosło oczekiwanego skutku. W rezultacie Zimbabwe porzuciło swoją walutę i jest jednym z nielicznych krajów gdzie obowiązuje więcej niż jedna waluta (w chwili obecnej środkiem płatniczym w Zimbabwie jest osiem walut w tym: japońskie jeny, australijskie dolary, chińskie juany czy indyjskie rupie)

DEMOTYWATORY.PL

Hiperinflacja

Wpłacasz do banku na % i myślisz że zyskujesz? To jesteś w błędzie, bo pieniądze ciągle przybywają bez pokrycia.

Inflacja ukryta

Trudność nabycia dóbr **nie jest spowodowana wzrostem cen lecz brakiem towarów w sklepach.** Powszechnie występowała w krajach o gospodarce centralnie planowanej (były kraje komunistyczne)

Skutki:

- a) Głęboka nierównowaga na rynku
- b) Upokarzające kolejki
- c) Przekupstwo
- d) Kupowanie na zapas

Inflacja w Polsce w latach 1922 – 1924

Inflacja w Polsce

Inflacja w Polsce w latach 1989 - 1994

Skąd się bierze inflacja ?

- Inflacja jest spowodowana z reguły drukowaniem przez państwo dużej ilości banknotów lub wybijaniem dużej ilości monet. Czyni to każdą jednostkę mniej wartościową. Sprzedawcy zaczynają żądać wyższych cen aby zrekompensować fakt, że pieniądze są mniej warte.

Dlaczego państwo drukuje pieniądze?

- Gdy państwo nie jest w stanie uzyskać wystarczających wpływów z podatków aby spłacić swoje zobowiązania.
- Gdy dłużnicy wywierają na władzach presję po to, aby w warunkach inflacji móc spłacić swoje długi mniej wartościowym pieniądzem
- Gdy państwo stara się pobudzić gospodarkę podczas kryzysu.

Inflacja z punktu widzenia przyczyn

- **popytowa** - jest ona wynikiem nadmiernej ilości pieniądza w obiegu. Nazywa się ją także inflacją pieniężną. Występuje wówczas, gdy globalny popyt wzrasta szybciej niż wielkość produkcji.
- **kosztowa** - związana jest ze wzrostem kosztów produkcji. np. odcięcie dostaw ropy naftowej z importu z powodu wojen, czy ograniczenie dostaw surowców rolnych z powodu nieurodzaju powodują, że fizycznie jest mniejsza ilość zasobów do produkcji oraz wzrastają ich ceny.
- **strukturalna** - pojawiająca się wówczas, gdy producenci nie mogą sprawnie zmienić struktury produkcji w związku ze zmianami struktury gospodarki w kraju, a braku określonych towarów na rynku nie można szybko pokryć niezbędnym importem

Skutki Inflacji

ponosi zarówno społeczeństwo, jak i gospodarka narodowa. Negatywne skutki inflacji, zwłaszcza przy inflacji nieprzewidzianej ponoszą;

- ludzie oszczędzający - kiedy trzymają pieniądze w kieszeni lub na rachunku oszczędnościowym płatnym na żądanie,
- banki, które udzielają pożyczek na długie okresy i w momencie wypłaty udzielonych pożyczek pieniądze przy inflacji mają dla banków mniejszą siłę nabywczą,
- ludzie pracujący, którzy w związku z inflacją otrzymują podwyżkę płac popadają w wyższy podatek, czyli w wyższą kategorię stawek podatkowych,
- emeryci, gdyż indeksacja emerytur, tak jak wzrost płac pracowników nie nadąża za wzrostem cen.

Pomiar Inflacji

- I. Indeks cen dóbr produkcyjnych (PPI)** służy do pomiaru cen ustalonych przez producentów na różnych etapach produkcji (ceny surowców, ceny materiałów).
- II. Indeks cen dóbr konsumpcyjnych (CPI)** - indeks wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych. Służy do badania wpływu inflacji na gospodarstwa domowe, czyli konsumentów, gdyż mierzy przeciętny poziom cen typowego koszyka dóbr i usług konsumowanych przez typową rodzinę.

Koszyk dóbr

- W Polsce GUS tworzy koszyk dóbr na podstawie badań budżetów gospodarstw domowych. Co roku na ich podstawie ustala ile i czego było kupione w przeciętnym domu, a także jaki jest udział poszczególnych towarów i usług w łącznych wydatkach. Przeciętny koszyk zawiera około 2 tyś. pozycji, a ich ceny sprawdzane są raz w miesiącu i to właśnie na podstawie powstałych różnic obliczany jest wskaźnik inflacji.

Stopa inflacji

- Miernikiem inflacji jest **stopa inflacji**, która jest procentową zmianą poziomu cen, liczoną według wzoru:

$$\frac{(\text{poziom cen w roku bieżącym} - \text{poziom cen w roku poprzednim})}{\text{poziom cen w roku poprzednim}} \times 100 \%$$

Poziom cen może również maleć. Mamy wówczas do czynienia z sytuacją odwrotną do inflacji, a określamy ją mianem **deflacji**.

Jak działa indeks CPI?

Przeanalizujemy na podstawie prostego koszyka złożonego z 3 produktów: pizzy, piwa i podręczników.

Tabela 5.1. Studencki Indeks Cenowy

Produkt	Ilość zakupionych jednostek	2003	2004	2005
Pizza	10	10 złotych	9 złotych	9 złotych
Piwo	60	2 złote	2 złote	2,25 złotego
Podręczniki	1	120 złotych	160 złotych	170 złotych

Założmy, że przeciętny student nabywa rocznie 10 pizz, 60 piw, i 1 podręcznik. W 2003r koszyk kosztował 340zł ($10 \times 10zł$, $60 \times 2zł$, $1 \times 120zł$), a w 2004 ten sam koszyk kosztował 370zł.

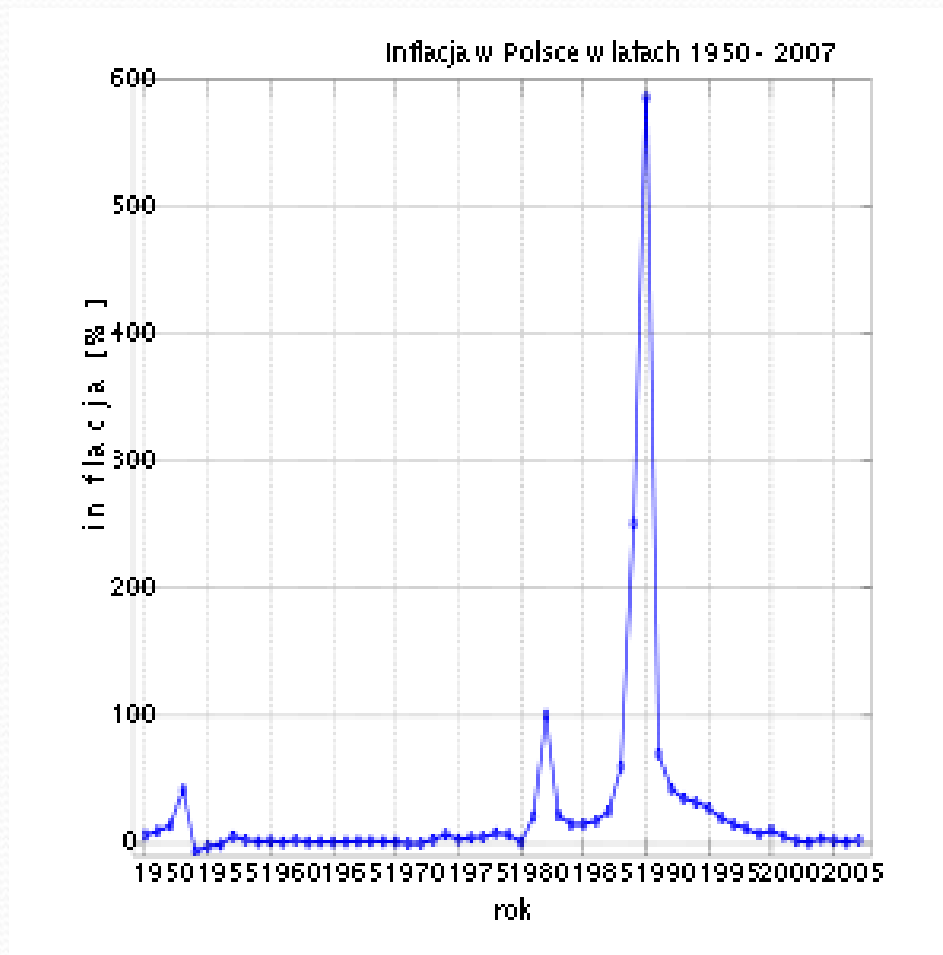
Deflacja

- Deflacja to ogólny i trwały utrzymujący się spadek poziomu cen. Występuje ona najczęściej w okresach pogarszania się koniunktury w gospodarce i wcale nie jest zjawiskiem pożądanym.

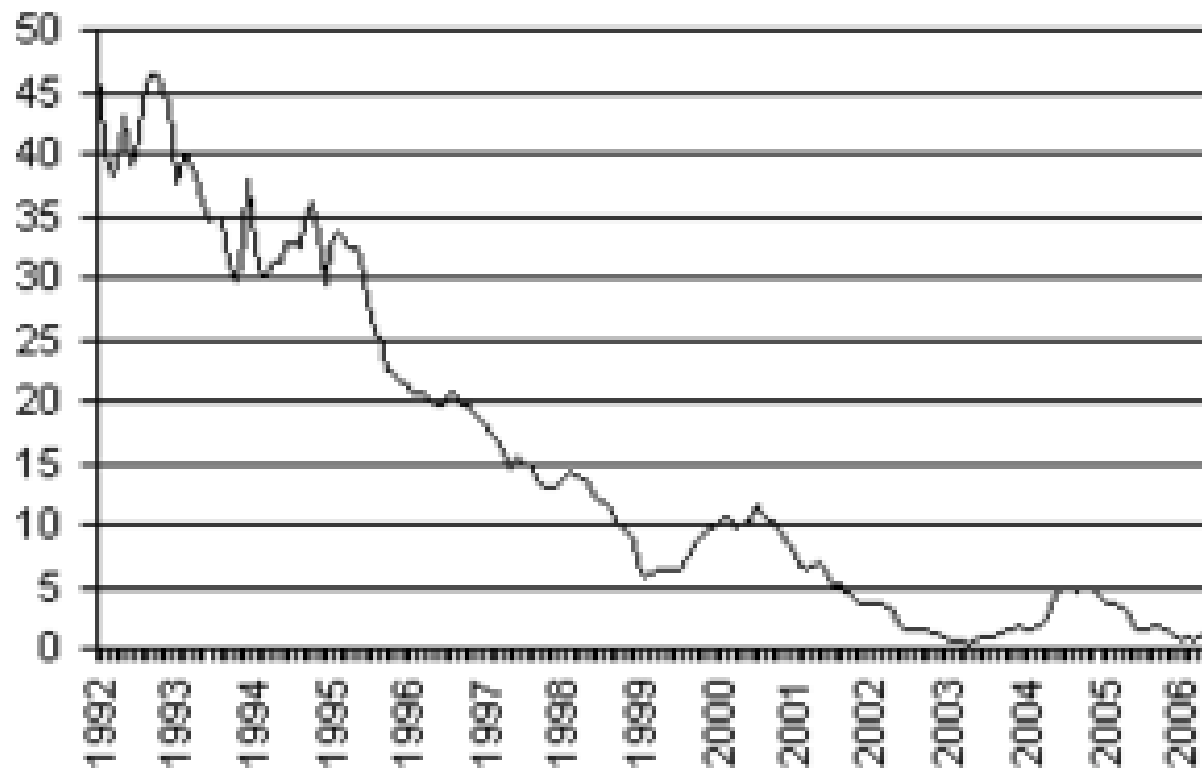
Zarówno inflacja ze wzrostem cen, jak i deflacja z ich spadkiem, nie są zjawiskami które stanowiłyby cel gospodarki, jest nim bowiem osiągnięcie stabilności cen

- Inflacja pełzająca nie jest zagrożeniem dla gospodarki

Inflacja w Polsce w latach 1950- 2007

Inflacja w Polsce w latach 1992- 2006

Kto ma korzyści z inflacji ?

Korzyści z inflacji mają ludzie, którzy:

- przewidując wzrost cen kupują wcześniej po relatywnie niskich cenach i sprzedają później po cenach wyższych,
- zaciągają kredyty hipoteczne w okresie inflacji i spłacają je w pieniądzach mających mniejszą siłę nabywczą - takie zjawisko nazywa się premią inflacyjną.
- Korzyści z inflacji ma również rząd, który dodrukowuje pieniądze i powiększa budżet przez zwiększenie podatków. Jednak wskutek tego zostaje naruszona równowaga między popytem a podażą, wzmagają się tempo inflacji i zubożenie społeczeństwa.